

GOLF A OLYMPIJSKÉ HRY GOLF AND OLYMPIC GAMES

A. Halada

Univerzita Karlova v Praze, Fakulta tělesné výchovy a sportu, Katedra základů kinantropologie a humanitních věd

---

ABSTRACT

The article discusses the golf event at the 1900 and 1904 Olympic Games as well as the reinstatement of golf at the Olympic Games in 2016. Historical information about the two past competitions, the players, their results, and about the golf courses involved, is provided. The article also describes the process by which golf is returning to the Games in 2016, stating reasons for its reinstatement, as well as analyzing both challenges and positive effects that the inclusion of golf can have on the Games in Rio de Janeiro.

Keywords: golf; Olympic Games; history of golf

SOUHRN

Příspěvek je věnován účasti golfu na olympijských hrách v letech 1900 a 1904, zároveň se zabývá znovuzařazením golfu na program olympijských her v roce 2016. V historické části se text věnuje průběhu obou golfových turnajů na olympijských hrách, uvádí důležité okolnosti s nimi spojené, které se týkají golfových hřišť, na nichž se hrálo a konkrétních výsledků, jakých hráči dosahovali. V části věnované současnosti je popsán způsob, jakým se golf na program olympijských her v roce 2016 opět vrací a jsou zde analyzovány i důvody, proč byl golf na program her zařazen. Rozebrána jsou i možná úskalí, která jsou s golfovým olympijským turnajem v Rio de Janeiru spojena, ale také pozitiva, která by golfu měla jeho účast na hrách přínést.

Klíčová slova: golf; olympijské hry; historie golfu

Úvod

Golf byl na programu novodobých olympijských her pouze dvakrát, v roce 1900 a 1904. V roce 2016 se tento sport objeví na XXXI. olympijských hrách v brazilském Rio de Janeiru. Nad účastí v letech 1900 a 1904 a chystaným návratem se klene oblouk 112 let - tak dlouhou absenci na olympijských hrách žádné jiné sportovní odvětví nemá.

Cílem tohoto textu je poskytnout přehled jak o historii golfového zápolení v rámci olympijských her, tak popsat návrat golfu pod olympijské kruhy a nastítnit okolnosti, které k tomuto kroku vedly. Cílem je i odpovědět na otázky, co golf svojí účastí na OH získá, jakou podobu bude mít olympijský turnaj, kdo se ho bude moci zúčastnit atd.

O spojení golfu a olympijských her - především z hlediska historického - panuje v českém prostředí výrazné informační vakuum. Dosud mu nebyla věnována žádná souhrnná práce vědeckého, ale ani publicistického charakteru. Následující řádky proto tuto mezeru zaplňují a mohou posloužit jak velké skupině těch, kteří se zajímají o minulost a současnost olympijského hnutí, ale historie golfu je zatím spíše mýjela, tak i menší skupině golfových znalců, kterým možná připomenou dosud méně známé skutečnosti.

Metodika

Pro práci byla v historické části zvolena metoda transkripce a syntézy, která vychází z dostupných zdrojů týkajících se historie golfu v 19. století a 20. století a historie olympijských her, především se

jedná o statistiky a stručné komentáře průběhu jednotlivých disciplín. Významným zdrojem byl i text člena International Society of Olympic Historians Billa Mallona *Golf and the Olympic Games*. V části věnované současnosti byly využity informace hlavních golfových a olympijských institucí, včetně zdrojů z Mezinárodního olympijského výboru a Světové golfové federace.

Výsledky

Golf na olympijských hrách v minulosti

První novodobé olympijské hry se konaly v roce 1896 v řeckých Athénách, mezi devíti sportovními disciplínami však golf nebyl. Šlo přitom o sport s bohatou historií doloženou již v 15. století. Ve Velké Británii existovalo koncem 19. století už 387 golfových klubů a společenství a hra v té době proniká i do USA a kontinentální Evropy.¹ Hlavní překážkou angažmá golfu v Athénách představovala v prvé řadě absence golfového hřiště v celém Řecku.

Odlišná situace nastala v roce 1900, kdy se II. olympijské hry konaly v Paříži. Ve Francii vzniklo v r. 1860 u města Pau první kontinentální evropské golfové hřiště, v letech 1888-1899 následovala stavba dalších dvanácti hřišť, včetně hřiště Compiègne z roku 1896. To se nachází zhruba 50 kilometrů severně od Paříže a zde se také odehrála premiéra golfu v rámci olympijských her. Hřiště je umístěno v prostoru dostihové dráhy, jeho tvůrcem byl Brit M. W. Freemantle.

II. olympijské hry se konaly jako součást Světové výstavy v Paříži od 14. května do 28. října 1900, v rámci celého výstavního dění však jejich charakter poněkud zanikal. Účast činila 1 330 sportovců, soutěžilo se v 18 odvětvích.² Golfový turnaj se uskutečnil až v závěru her, na počátku října 1900. Soutěž byla rozdělena na turnaj mužů a žen. Muži hráli 2. října 1900 na celkem 36 jamek (dvě kola po 18-ti jamkách) a ženy 3. října jen na 9 jamek.³ Konal se ještě třetí turnaj, který nebyl zařazen do oficiálních výsledků. V něm soutěžili hráči nižší výkonnostní kategorie a hrálo se s tzv. hendikepy. Hlavního turnaje se účastnilo celkem 22 hráčů: 12 mužů a 10 žen. Reprezentovali čtyři země: 9 hráčů (či hráček) pocházelo z USA, 8 z Francie, 4 z Velké Británie a jeden z Řecka. Ženský golfový turnaj byl jednou z pouhých tří disciplín, v nichž ženy na OH startovaly.⁴ Hry byly první v historii, kterých se ženy zúčastnily.

Vítězem mužského turnaje s účastí dvanácti hráčů se stal Američan Charles Edward Sands (1865-1945), který zahrál výsledek 82 ran v prvním kole a 85 ran v druhém kole; s výsledkem 167 ran vyhrál o jednu ránu před Skotem Walterem Rutherfordem (168 ran) reprezentujícím Velkou Británii a dalším Britem Davidem Robertsonem (175 ran).⁵ Sands se na pařížských hrách účastnil i tenisového turnaje a olympijský golfový turnaj byl pouze jedním ze dvou významných, kterých se v životě zúčastnil.

Ženský olympijský turnaj vyhrála Američanka Margaret Ives Abbottová (1876-1955) s výsledkem 47 ran, před svými krajankami Pauline Whittierovou (49 ran) a Dariou Prattovou (53 ran).⁶ Abbottová se stala vůbec první Američankou v historii, která získala olympijské prvenství. Že jí náleží tato pocta, se ovšem nikdy v životě nedozvěděla. Byla až do své smrti přesvědčená, že hrála běžný golfový turnaj (v Paříži, kam dorazila v roce 1899, studovala umění). V turnaji navíc hrála její matka, publicistka Mary Perkins Ives Abbotová, která s výsledkem 65 skončila sedmá. Jde dodnes o jediné olympijské klání v historii, jehož se společně účastnily matka s dcerou.

Olympijský historik Bill Mallon soudí: „Jen málo z účastníků tohoto klání si uvědomovalo, že se vlastně účastní historicky prvního golfového turnaje na olympiádě.”⁷ Turnaj měl sice sportovní ráz,

¹Stirk, D. (1994). *Golf: The History of an Obsession*. London: Phaidon Press Limited, s. 77.

²Kolář, F. et al. (1999). *Kdo byl kdo. Naši olympionici*. Praha: Libri, s. 28.

³Golf at the 1900 Paris Summer Games | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1900/GOL/>.

⁴Vedle golfu se ženy účastnily ještě tenisového turnaje a turnaje v kroketu.

⁵Golf at the 1900 Paris Summer Games: Men's Individual | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1900/GOL/mens-individual.html>.

⁶Golf at the 1900 Paris Summer Games: Women's Individual | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1900/GOL/womens-individual.html>.

⁷Mallon, B. (b.r.). *Golf and the Olympic Games*. Dostupné 28. únor 2015, z www.isoh.org/articles/32.pdf.

ale zrovna tak byl vnímán jako společenská událost. To zapadalo i do rámce olympijských her, součástí Světové výstavy. Turnaje se navíc nezúčastnili tehdejší nejlepší amatérští hráči světa, především z Velké Británie. První vystoupení golfu na olympijských hrách proto lze vnímat nejednoznačně, ovšem i samotný charakter her se teprve formoval.

V pořadí III. olympijské hry se konaly v St. Louis v USA v roce 1904, ve státě Missouri. Stejně jako v Paříži byly součástí rozsáhlé výstavní akce, konaly se od 1. července do 23. listopadu. Soutěžilo 625 závodníků (ovšem jen 6 žen).⁸ Kvůli nutnosti cesty přes oceán měli drtivou převahu sportovci z USA (526), soutěžilo se v 17 sportovních disciplínách.

Američané a Kanadáné byli také jedinými národy, které se účastnily golfového turnaje. Ten se odehrál od 17. do 24. září 1904. Nastoupilo do něj 77 hráčů, 74 Američanů a 3 Kanadáné. Hrál se na hřišti Glen Echo Country Club. Vzniklo v roce 1901 a bylo prvním americkým v celé oblasti na západ od řeky Mississippi. Stavbu hřiště zajistil Albert Bond Lambert (1876-1945), golfista a zároveň bohatý majitel farmaceutické firmy z St. Louis, zároveň účastník golfového turnaje na hrách v Paříži.⁹ Stal se tak jediným golfistou, který absolvoval oba olympijské turnaje v historii.

Golfový turnaj netvořilo jen olympijské klání, ale i soutěže v odpalování míčků či v putování při umělém osvětlení. Pouze dvě soutěže byly započítány do olympijských statistik: soutěž mužských týmů, která se konala 17. září, a soutěž mužů-jednotlivců, která se konala od 19. do 24. září 1904. Do týmové soutěže mělo původně nastoupit šest týmů po deseti hráčích, nakonec se zúčastnily tři týmy tvořené jen Američany. Zvítězil tým Western Golf Association s výsledkem 1 749 ran, s náskokem 21, resp. 90 ran před druhým a třetím.¹⁰ Sportovní úroveň turnaje na OH již nebyla nízká, členy týmů byli např. nedávní vítězové či finalisté US Amateur Championship, tedy amatérského mistrovství USA.

Do individuálního turnaje nastoupilo 75 hráčů. Hrál se nejprve dvoukolová kvalifikace na rány, 36 jamek. Do vyřazovacích bojů postoupilo třicet dva hráčů, v celkem pěti kolech se hrála jamková hra. Kvalifikovalo se 31 Američanů a jeden Kanadán. Do finále postoupil favorit turnaje, teprve devatenáctiletý čerstvý vítěz US Amateur Američan H. Chandler Egan, a jediný Kanadán postoupivší z kvalifikace, pětáctýletý George Lyon. Do finále nastupovali oba hráči po čtyřdenním maratónu s 30 i více jamkami za den. Kanadana Lyona mohl hendikepovat jeho věk, byl o generaci starší než soupeř. Šlo však o trénovaného a všestranného sportovce, byl jedním z nejlepších kanadských hráčů kriketu.¹¹ Kanadán George Lyon nakonec vyhrál 3 & 2 (rozdílem tří jamek s dvěma zbývajících do konce).¹²

Golfový turnaj na III. olympijských hrách měl vyšší sportovní úroveň než ten předchozí v Paříži, a to především díky účasti většího počtu hráčů, včetně několika velmi dobrých až špičkových amerických golfistů. Na druhé straně turnaji chyběla evropská konkurence, nejlepší světoví amatérští hráči ze Skotska a Anglie. Nicméně zdálo se, že golf si své místo v rámci olympijských her našel a bude i nadále jeho součástí.

V roce 1908 se IV. olympijské hry konaly v Londýně a s ohledem na historické kořeny a popularitu golfu ve Velké Británii šlo o ideální místo. Organizátoři také se zařazením golfu do programu her počítali. V plánu her byl turnaj na 108 jamek hraný na třech hřištích. Turnaj však ztroskotал na vztahu mezi nejvyšší golfovou autoritou Spojeného království a pravidlotvorným orgánem golfu, Royal & Ancient Golf Club of St. Andrews (R&A), a organizačním výborem londýnských her. R&A byl údajně pobouřen skutečností, že nebyl přizván k organizování turnaje, to bylo svěřeno klubu Royal

⁸Kolář, F. et al. (1999). *Kdo byl kdo. Naši olympionici*. Praha: Libri, s. 28.

⁹Golf at the 1904 St. Louis Summer Games | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1904/GOL/>.

¹⁰Golf at the 1904 St. Louis Summer Games: Men's Team | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1904/GOL/mens-team.html>.

¹¹George Lyon Bio, Stats, and Results | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/athletes/ly/george-lyon-1.html>.

¹²Golf at the 1904 St. Louis Summer Games: Men's Individual | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1904/GOL/mens-individual.html>.

St. George.¹³ Na V. olympijských hrách konaných v roce 1912 ve švédském Stockholmu golf opět nebyl, důvodem byla absence kvalitního osmnáctijamkového hřiště, malá tradice golfu v zemi a také již přetržená kontinuita účasti tohoto sportu v rámci her.

Po první světové válce se VII. olympijské hry konaly v roce 1920 v belgických Antverpách a o golf opět organizátoři projevíli zájem. Mělo se hrát na hřišti Royal Golf Club Antwerp (založeno 1888), turnaj se však neuskutečnil. Vzdalování se her a golfu tak pokračovalo. V roce 1925 se v Praze konal VIII. olympijský kongres, na kterém se projednávala i problematika amatérismu a profesionalismu sportovců a Mezinárodní olympijský výbor se vydal cestou úzkostlivého dodržování principů amatérismu. Tím se cesty olympijských her a golfu, v němž v té době již dominovali profesionální hráči, definitivně rozešly.

Cesta golfu na XXXI. olympijské hry v Rio de Janieru

V roce 1986 byla na 91. zasedání MOV schválena účast profesionálních sportovců na olympijských hrách. Hned na nejbližších hrách v Soulu se také uskutečnil tenisový turnaj s účastí špičkových profesionálních tenistů.¹⁴

XXVI. olympijské hry byly na rok 1996 naplánovány do americké Atlanty ve státě Georgia. V jižanské Georgii se nachází jedno z nejproslulejších míst golfu, hřiště Augusta National, kde se každoročně hraje Masters Tournament, jeden ze čtyř turnajů tvořících golfový Grand Slam. S myšlenkou odehrát právě zde olympijský golfový turnaj za účasti nejlepších profesionálů vystoupil předseda organizačního výboru her Bill Payne na podzim 1992. Návratu golfu na program OH byl nakloněn i Juan Antonio Samaranch, tehdejší předseda MOV.

S myšlenkou se však neztotožnily důležité instituce: Royal & Ancient Golf Club of St. Andrews, United States Golf Association ani vedení profesionálního golfové série U.S. PGA Tour. Obávaly se, že olympijský turnaj by mohl zastínit jejich vlastní roli v golfu, narušil by i termíny turnajů PGA Tour. Problémy vyvstaly i s konzervativním charakterem golfového klubu Augusta National (až do r. 2012 nesměly být do klubu přijímány ženy). Smělá myšlenka návratu golfu na olympijské hry tak realizována nebyla.

Od té doby ušel golf další výrazný díl cesty. International Golf Federation (IGF) dnes sdružuje 132 členů ze 126 států všech kontinentů, golfu se celosvětově věnuje přes 60 miliónů hráčů.¹⁵ Téměř 34 000 golfových hřišť nalezneme ve 205 zemích světa.¹⁶ Především v posledním čtvrtstoletí zaznamenal golf rapidní vzestup zájmu, a to i díky globální sportovní hvězdě, Američanovi černé pleti Tigeru Woodsovi. I přes tyto skutečnosti však golf stále zůstává sportem s jistými bariérami, je částí veřejnosti vnímán jako hra výlučná, pro „bílé a bohaté“. V některých zemích je jeho rozvoj stále na nízké úrovni.

To vše vedlo golfové představitele nejdůležitějších golfových institucí, tedy United States Golf Association a Royal & Ancient Golf Club of St. Andrews, k myšlence navrátit golf do programu olympijských her. A to v podobě turnaje těch nejlepších, tedy profesionálních hráčů.¹⁷ Základním cílem, kterému má účast golfu na olympijských hrách pomoci, je podporovat a uvádět do praxe myšlenku „golfu pro všechny“. International Golf Federation (IGF) má ideu „Golf For All“ uvedenu jako první mezi svými strategickými pilíři a charakterizuje ji slovy: „Zvyšovat zájem o golf a umožnit přístup k němu, zároveň odstraňovat bariéry a posilovat možnosti hrát golf na všech úrovních.“¹⁸

¹³Olympic Golf - British Golf Museum. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.britishgolfmuseum.co.uk/the-collections/olympic-golf/>.

¹⁴Od přelomu osmdesátých a devadesátých let se olympijských her začalo zúčastňovat mnoho špičkových profesionálních sportovců: vedle tenistů i basketbalisté (americký Dream Team v Barceloně 1992), hokejisté (hráči z NHL v Naganu 1998), cyklisté atd.

¹⁵International Golf Federation (IGF) National Members. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.igfgolf.org/about-igf/nationalmembers/>.

¹⁶Best Courses In 205 Countries | Golf Digest. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.golfdigest.com/story/best-golf-courses-in-205-countries?currentPage=1>.

¹⁷Golf jako jeden z mála sportů stále udržuje dělení hráčů na profesionály a amatéry. Špičkovou amatérskou scénu však dnes tvoří hlavně junioři a hráči do cca 20 let. Pokud se hráč v mladším věku prosadí mezi amatéry, přestupuje prakticky vždy k profesionálům.

¹⁸Strategic Pillars of the International Golf Federation (IGF). (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.igfgolf.org/about-igf/strategic-pillars/>.

Zařazení golfu do programu olympijských her se stalo jedním z klíčových cílů IGF. V roce 2008 byl vytvořen Olympijský golfový výbor IGF, který zformoval plán směřující k zasedání Mezinárodního olympijského výboru v roce 2009, kde se mělo hlasovat o nových sportech zařazených na program her. Olympijská kandidatura golfu byla představena v sídle IGF ve švýcarském Lausanne v červnu 2009.

Projednání žádosti IGF se odehrálo na 121. zasedání MOV v říjnu 2009 v Kodani. Golf byl mezi olympijské sporty přijat, pro se vyslovilo 62 delegátů, 27 bylo proti.¹⁹ Golf by schválen na program XXXI. olympijských her v roce 2016 v brazilském Rio de Janeiru. Golf se objeví také na programu XXXII. olympijských her v roce 2020, místem jejich konání bylo zvoleno Tokio. V roce 2017 se bude na zasedání MOV opět hlasovat o účasti golfu na olympijských hrách v roce 2024 a dalších letech. Golf byl kodaňským zasedáním rovněž zařazen na program olympijských her mládeže, na kterých soutěží sportovci do 18 let věku. Hry se uskutečnily v roce 2014 v čínském Nankingu a premiéra golfu proběhla úspěšně. Medaile se rozdělovaly v individuálních soutěžích mužů a žen a v týmové smíšené soutěži národů.

Golfová olympijská klání 2016 a 2020 se odehrají v Jižní Americe a v Asii, tedy na kontinentech mimo ty golfové tradiční, Evropu a Severní Ameriku. V případě Brazílie je golfová penetrace relativně slabá, v zemi s 200 milióny obyvatel je jen 130 hřišť a klubů, soustředěných především do bohatých oblastí měst Sao Paulo (40 klubů) a Rio de Janeiro (10 klubů).²⁰ To je limitující i z hlediska návštěvnosti golfových olympijských turnajů.²¹ Naopak v Japonsku je golf nesmírně populární, jde po USA o druhý největší golfový trh na světě. V zemi se 126 milionů obyvatel hraje golf přes 10 miliónů hráčů, země má i vlastní profesionální soutěž Japan Tour, která je třetí finančně nejatraktivnější soutěží na světě.²² V zemi je přes 2 450 hřišť, což je na daný počet hráčů malé číslo, ale stavba hřišť naráží na omezenou plochu vhodnou k budování hřišť.

Golfový turnaj pro OH v Rio de Janeiru se bude hrát na zcela novém osmnáctijamkovém hřišti, které bylo vybudováno v chráněné oblasti lagun Reserva Marapendi u Atlantského oceánu. Místo je vzdálené asi pět kilometrů od plánované olympijské vesničky. Hřiště navrhl americký architekt Gil Hanse a jeho kancelář.²³ Vzhledem k tomu, že hřiště vznikalo v ekologicky citlivé lokalitě, někteří z Brazilců proti jeho výstavbě protestovali. Věc také výrazně zkomplikoval soudní spor týkající se vlastnictví pozemků. Stavbu hřiště proto postihl významný termínový skluz a mnozí z činitelů MOV i IGF vyjádřili při kontrole na jaře 2014 obavy, aby bylo hřiště hotové, resp. dostatečně vyztužené.²⁴ V lednu 2015 však bylo hřiště dokončené.

Olympijský turnaj se bude hrát jako soutěž jednotlivců, a to ve dvou kategoriích: turnaj na rány mužů a turnaj na rány žen. Oba turnaje se budou hrát na 72 jamek, tedy čtyři kola, každé na 18 jamek. Každého turnaje se bude účastnit po 60 hráčích/hráčkách. Zvítězí hráč(ka) s nejnižším počtem úderů.²⁵ Jako první by se měl konat mužský turnaj (středa 10. 8. – sobota 13. 8. 2016), po něm bude následovat ženský (středa 17. 8. – sobota 20. 8. 2016).

Oba turnaje jsou omezeny jen na 60 hráčů, přičemž běžné čtyřkolové golfové turnaje profesionálních soutěží se hrají v prvních dvou kolech s cca 120-150 účastníky. Počet 60 hráčů pro turnaj na OH není vysoký, ale byl zvolen i proto, že počet účastníků na hrách je omezen na 10 500 sportovců. Druhým

¹⁹Společně s golfem bylo přijato i rugby v redukované „sedmičkové“ podobě (hlasování 81:8).

²⁰Brazil - Top 100 Golf Courses. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.top100golfcourses.co.uk/htmlsite/country.asp?id=115>.

²¹Návštěvnost major turnajů pořádaných v USA a Velké Británii a především týmové soutěže Ryder Cup bývá několik desítek tisíc diváků denně.

²²RECREATIONAL GOLF IN JAPAN, RELIGION AND EXPENSIVE GOLF CLUB MEMBERSHIPS | Facts and Details. (b.r.). Dostupné 9. říjen 2015, z <http://factsanddetails.com/japan/cat21/sub143/item784.html>.

²³Jeho návrhl zvítězil v soutěži, jejíž výsledky byly zveřejněny v roce 2012 a účastníci byli nejznámější světoví designéři jako např. Jack Nicklaus, Greg Norman, Gary Player či Robert Trent Jones jr.

²⁴Na hřišti v Rio de Janeiru začíná růst tráva. Problémy ale trvají :: Golfee. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.golfee.cz/co-se-sustlo/v-golfu-ve-svete/na-hristi-v-riu-de-janeiru-zacina-rust-trava-problemy-ale-trvaji/>.

²⁵Při rovnosti úderů na medailových pozicích budou hráči hrát tzv. play-off, vyřazovací jamkovou hru na tři jamky.

důvodem je to, že se oba turnaje budou hrát na jednom hřišti, které by při vysokém počtu účastníků nemuselo být při druhém turnaji již v dobrém stavu.

Zásadní otázkou je nominační kritérium, podle kterého se budou moci hráči golfového turnaje účastnit. Bude se kvalifikovat 59 hráčů, jedno místo je rezervováno pro hráče z pořadatelské země, Brazílie. Hráči budou nominováni podle umístění v Olympijském žebříčku, který je od července 2014 sestavován IGF a konečné pořadí pro hry bude uzavřeno a zveřejněno 11. července 2016. Tento žebříček je odrazem žebříčku nejlepších golfistů světa Official World Golf Ranking (OWGR) v případě mužů, a Women's World Golf Rankings/Rolux Rankings (WWGR) u žen. Žebříčky registrují účast všech světových golfistů na nejružnějších profesionálních i amatérských golfových soutěžích v posledních dvou letech.

Hráči na prvních patnácti místech v žebříčcích OWGR a WWGR se kvalifikují automaticky, ovšem maximum pro jeden stát jsou čtyři hráči. Dále se hráči kvalifikují podle umístění s tím, že maximum pro jednu zemi jsou dva hráči. Tento systém je poměrně nevýhodný pro některé golfové silné země. USA měly např. na konci roku 2014 v mužské kategorii OWGR do 60. místa celkem 28 hráčů a Velká Británie 8 hráčů. V ženské kategorii měla do 60. místa ve WWGR Jižní Korea 26 hráček a USA 13 hráček. Při kritériu maximálně 4 hráči z TOP 15 a další 2 hráči na jednu zemi se tedy na mnoho těch nejlepších golfistů z USA či golfistek z Jižní Koreje nedostane.

Pokud by však startovali na OH hráči jen podle golfových žebříčků OWGR a WWGR, znamenalo by to, že her se např. v mužské kategorii budou moci zúčastnit jen golfisté ze 14 států, s jasnou převahou uvedených 28 hráčů z USA.²⁶ To by ovšem znamenalo porušení jednoho ze základních principů olympijského hnutí, kterým je dát šanci co možná největšímu počtu států vyslat na hry své sportovní zástupce. Kvalifikační olympijský systém proto upřednostňuje vyšší počet jednotlivých států. Podle Olympijského žebříčku by se tak nyní turnaje mužů mohli účastnit hráči z 32 států, což je dvojnásobný počet oproti žebříčku OWGR. Podobná situace je i v ženské kategorii.

Mnozí z těch hráčů, kteří by se nyní kvalifikovali na hry, se však pohybují až mezi 100.-200. místem světového žebříčku. V případě žen je situace stejná.²⁷ Kvalifikační systém je tedy po sportovní stránce restriktivní a bude mít také za následek patrně ne zcela vyrovnanou úroveň celého pole soutěžících v turnajích. Tak je tomu ovšem v mnoha soutěžích na olympijských hrách, kdy státy sice vysílají do jednotlivých disciplín své zástupce, ti však končí v úvodních výrazovacích kolech. Z hlediska principů olympismu byl ovšem pro golfovou nominaci na OH zvolen vhodný systém.

Diskuze

Nejen nominační kritéria, ale především otázka zařazení golfu mezi olympijské sporty podnítila celosvětovou debatu, zda tato hra na olympijské hry opravdu patří. Netýkala se ani tak otázky „exkluzivity“ sportu, ale především významu, který bude mít pro golf jako takový. Mnozí hráči již vyjádřili velkou chuť reprezentovat svoji zemi na OH, jiní se vyjadřují diplomaticky a jen menší část smysl golfového angažmá na hrách spíše zpochybňuje. Často bývá uváděna analogie s tenisovým turnajem v rámci OH, jeho kvalitou a významem. Konkrétní debaty se týkají hlavně „důležitosti“ olympijské medaile v porovnání s tituly z grandslamových turnajů.

Nicméně i v případě, že by se golfové turnaje na brazilských hrách v roce 2016 setkaly s rozporuplnými reakcemi, přičemž svoji roli může sehrát stavba hřiště na poslední chvíli a menší divácký zájem přímo na místě, pak v roce 2020 se budou olympijské hry konat v Japonsku, tedy v zemi, která golfu skutečně přeje. Před golfem tedy stojí šance objektivně ukázat, zda má jeho zařazení na program olympijských her smysl. Golfová historie šla ve 20. století vlastní cestou, vytvořila si své klíčové události a dospěla k vrcholným sportovním momentům. Olympijské hry se nicméně staly ve 20. století nejvýznamnější sportovní událostí. Cesta golfu ke „globálnímu“ sportu je ještě dlouhá, olympijské hry mu mohou k širšímu publiku pomoci. Golf bude viděn, stejně důležitá je i jeho integrace mezi ostatní sporty. Jestliže dříve býval obtížně přístupným a do sebe uzavřeným sportem, jeho nyníjší přítomnost na olympijských hrách by měla být signálem, že tato výlučnost je minulostí. Odpověď na otázku, zda

²⁶Vypočítáváno podle žebříčku Official World Golf Ranking z 26. prosince 2014.

²⁷Na konci roku 2014 nechyběla v olympijském žebříčku ani česká golfistka Klára Spilková (41. pořadí), která je ve světovém pořadí až na 200. místě. Naopak na OH by nejela 24. hráčka světa, Američanka s českými kořeny Jessica Kordová (dcera tenisty Petra Kordy), která je mezi Američankami až osmá v pořadí.

bude soužití golfu a olympijských her v 21. století stejně krátké, jako bylo to z počátku 20. století, anebo se golf v rodině olympijských sportů zabydlí natrvalo, však poskytne teprve budoucnost.

Literatura

- Best Courses In 205 Countries | Golf Digest. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.golfdigest.com/story/best-golf-courses-in-205-countries?currentPage=1>.
- Brazil - Top 100 Golf Courses. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.top100golfcourses.co.uk/htmlsite/country.asp?id=115>.
- Campbell, M. (2002). *Nová encyklopedie golfu*. Praha: Knižní klub.
- Encyklopedie sportu*. (2003). Fortuna Print. Praha.
- George Lyon Bio, Stats, and Results | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/athletes/ly/george-lyon-1.html>.
- Golf at the 1900 Paris Summer Games: Men's Individual | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1900/GOL/mens-individual.html>.
- Golf at the 1900 Paris Summer Games | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1900/GOL/>.
- Golf at the 1900 Paris Summer Games: Women's Individual | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1900/GOL/womens-individual.html>.
- Golf at the 1904 St. Louis Summer Games: Men's Individual | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1904/GOL/mens-individual.html>.
- Golf at the 1904 St. Louis Summer Games: Men's Team | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1904/GOL/mens-team.html>.
- Golf at the 1904 St. Louis Summer Games | Olympics at Sports-Reference.com. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.sports-reference.com/olympics/summer/1904/GOL/>.
- Grexa J., & Strachová M. (2011). *Dějiny sportu*. Brno: Masarykova Univerzita.
- Hobbs M., & Barrett T. (1997). *Golf. Velká encyklopedie*. Praha: Svojtka a Vašut.
- International Golf Federation (IGF) National Members. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.igfgolf.org/about-igf/nationalmembers/>.
- Kolář F. et al. (1999). *Kdo byl kdo. Naši olympionici*. Praha: Libri.
- Mallon, B. (b.r.). *Golf and the Olympic Games*. Dostupné 28. únor 2015, z www.isoh.org/articles/32.pdf.
- Na hřišti v Riu de Janeiru začíná růst tráva. Problémy ale trvají :: Golfee. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.golfee.cz/co-se-sustlo/v-golfu-ve-svete/na-hristi-v-riu-de-janeiru-zacina-rust-trava-problemy-ale-trvaji/>.
- Olympic Golf - British Golf Museum. (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.britishgolfmuseum.co.uk/the-collections/olympic-golf/>.
- RECREATIONAL GOLF IN JAPAN, RELIGION AND EXPENSIVE GOLF CLUB MEMBERSHIPS | Facts and Details. (b.r.). Dostupné 9. říjen 2015, z <http://factsanddetails.com/japan/cat21/sub143/item784.html>.
- Stirk D. (1994). *Golf: The History of an Obsession*. London: Phaidon Press Limited.
- Strategic Pillars of the International Golf Federation (IGF). (b.r.). Dostupné 28. únor 2015, z <http://www.igfgolf.org/about-igf/strategic-pillars/>.

Mgr. et Mgr. Andrej Halada
Čínská 8
160 00 Praha 6
andrej.halada@hotmail.com